

Beslutningsforslag nr. B 148

Folketinget 2023-24

Fremsat den 1. marts 2024 af Steffen W. Frølund (LA), Lars-Christian Brask (LA), Ole Birk Olesen (LA),
Sandra Elisabeth Skalvig (LA) og Alex Vanopslagh (LA)

Forslag til folketingsbeslutning

om at indføre tilladelse til test af atomreaktorer og indføre klare regler på området

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag om at indføre tilladelse til test af atomreaktorer til forskning og uddannelse, herunder test af små modulære reaktorer, og at indføre klare regler på området for test af nukleare anlæg, så virksomheder kan bedrive produktudvikling under ordnede forhold.

Bemærkninger til forslaget

Danmarks lovgivning på området for atomkraft som energikilde er forældet og imødekommer ikke den teknologiske udvikling, der er sket i årenes løb. I 1985 besluttede et flertal i Folketinget, at atomkraft ikke skal indgå i Danmarks energiplanlægning. Siden hen er der sket omfattende udvikling i teknologien, og lovgivningen er ikke fulgt med (»Dansk Industri: Grøn omstilling haster så meget, at Danmark må indføre atomkraft«, politiken.dk, 27. september 2023). Det udgør nu en barriere for forskning, udvikling og test af ny nuklear teknologi, som det oprindelige forbud reelt set ikke rettede sig mod. På nogle områder findes der slet ikke nogen klar lovgivning, da det f.eks. er uvist, om test af nukleare anlæg er omfattet af forbuddet i elforsyningsloven (Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 196, folketingsåret 2023-24). Det svækker – efter forslagsstillernes holdning – virksomhedernes retsstilling.

Derfor opfordrer forslagsstillerne regeringen til at fremsætte lovforslag om dels at tillade test af atomreaktorer til forskning og uddannelse, dels at indføre klare regler på området for test af atomreaktorer, så virksomheder kan operere på grundlag af klart definerede regler.

Beslutningsforslaget retter sig mod små atomkraftværker, som er en ny teknologi med stort potentiale for udviklingen i retning af uafhængighed af fossile brændsler. Danske opstartsvirksomheder som Copenhagen Atomic og Seaborg Technologies er førende inden for udviklingen af små atomreaktorer, der ikke kan sammenlignes med konventionelle atomkraftværker (»Atomkraftselskab rejser 150 millioner kr. - jagten er indledt på langt flere«, kapwatch.dk, 17. januar 2023). De skaber f.eks. energi med smeltet salt-reaktorer, hvormed risikoen for spredning er minimal og langt mindre end med de konventionelle værker. Energiudviklingen foregår i en container, hvilket gør det til en fleksibel energikilde, da den kan placeres overalt – afhængigt af behov (»Kontroversiel udvikling: Dansk virksomhed står bag mini-atomreaktor«, www.dn.dk, 2. juni 2023).

En stor udfordring for danske opstartsvirksomheder består i, at retsstillingen vedrørende test af atomreaktorer er udefi-

neret og uklar. Atomkraft er fordelt på flere ressortministerier. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har ressort på elforsyningsloven, Forsvarsministeriet har ressort på beredskabsloven, Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ressort på strålebeskyttelsesloven og atomanlægsloven, og Uddannelses- og Forskningsministeriet har ansvaret for afviklingen af de nukleare anlæg på det daværende Forskningscenter Risø. Test af atomreaktorer vedrører særlig Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets ressort, jf. svar på spørgsmål 196 som omtalt ovenfor.

I svar på spørgsmål 196 redegør klima-, energi-, og forsyningsministeren for, at elforsyningsloven indeholder et generelt forbud mod etablering af nukleare produktionsanlæg med henblik på elproduktion. Dette indikerer, at forbuddet mod etablering af nukleare anlæg afhænger af formålet med anlægget. Om et testanlæg er omfattet af dette formål, afhænger af en »konkret vurdering«. Men hvilke forhold danner grundlag for en sådan vurdering? Og hvad med testanlæg, der ikke etableres med henblik på elproduktion, men f.eks. i forskningsøjemed – er de også omfattet af forbuddet i elforsyningsloven? I førnævnte svar fra ministeren fremgår det yderligere, at der på uddannelses- og forskningsområdet slet ikke eksisterer lovgivning, der vedrører test af atomreaktorer i Danmark.

Danske virksomheders manglende retsstilling i arbejdet med test, produktudvikling og forskning i atomreaktorer bør ikke være en barriere. Det er derfor forslagsstillernes ønske, at der skabes klarhed i reglerne, og at der gives tilladelse til test af atomreaktorer med henblik på forskning og uddannelse. Forslagsstillerne finder det både retssikkerhedsmæssigt og samfundsøkonomisk uansvarligt, at lovgivningen ikke modsvarer virkelighedens teknologiske udvikling. Det er afgørende for Danmarks investeringsklima og for vores vision om at bevare den grønne førertrøje, at virksomhederne kan produktudvikle på oplyst grundlag, og at de gives mulighed for at bedrive forskning og teste deres forskning i Danmark.

Skriftlig fremsættelse

Steffen W. Frølund (LA):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at indføre tilladelse til test af atomreaktorer og indføre klare regler på området.

(Beslutningsforslag nr. B 148)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.